

V Bruseli 11. 4. 2016
COM(2016) 213 final

2012/0010 (COD)

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

pozícii Rady k prijatiu smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorou sa zrušuje rámcové rozhodnutie Rady 2008/977/SVV

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

pozícii Rady k prijatiu smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorou sa zrušuje rámcové rozhodnutie Rady 2008/977/SVV

1. SÚVISLOSTI

Dátum predloženia návrhu Európskemu parlamentu a Rade [dokument COM(2012) 10 final – 2012/0010(COD)]: 25. január 2012

Dátum pozície Európskeho parlamentu v prvom čítaní: 12. marec 2014

Dátum predloženia zmeneného návrhu: neuvádza sa

Dátum prijatia pozície Rady: 8. apríl 2016

2. CIEĽ NÁVRHU KOMISIE

Smernica o ochrane údajov týkajúca sa policajných orgánov a justičných orgánov v trestnej oblasti tvorí súčasť balíka opatrení na reformu ochrany údajov navrhnutého Komisiou, ktorý zahŕňa aj všeobecné nariadenie o ochrane údajov.

Cieľom balíka opatrení na reformu ochrany údajov je vytvoriť moderný, pevný, konzistentný a komplexný rámec ochrany údajov pre Európsku úniu. Bude mať pozitívny dosah na fyzické osoby tým, že sa posilnia ich základné práva a slobody v súvislosti so spracovaním osobných údajov a ich dôvera v digitálne prostredie.

Rámcové rozhodnutie Rady 2008/977/SVV z 27. novembra 2008 o ochrane osobných údajov spracúvaných v rámci policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach sa vzťahuje na oblasť justičnej spolupráce v trestných veciach a oblasť policajnej spolupráce z obdobia pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy. Keďže ide o rámcové rozhodnutie, Komisia nemala do 30. novembra 2014 žiadnu právomoc presadzovať dodržiavanie v ňom stanovených pravidiel, čo prispelo k rozdielom vo vykonávaní. Okrem toho je rozsah pôsobnosti rámcového rozhodnutia obmedzený na cezhraničné spracúvanie údajov. Znamená to, že na spracúvanie osobných údajov, ktoré nie sú predmetom výmeny medzi členskými štátmi, sa v súčasnosti nevzťahujú pravidlá EÚ, ktoré upravujú takéto spracúvanie a ochranu základného práva na ochranu údajov. To v niektorých prípadoch taktiež spôsobuje praktické ťažkosti polícii a iným orgánom, pre ktoré nemusí byť vždy jednoduché určiť, či má spracúvanie výlučne vnútroštátny alebo cezhraničný charakter, resp. predvídať, či sa „vnútroštátne“ údaje môžu neskôr stať predmetom cezhraničnej výmeny.

V záujme zabezpečenia účinnej justičnej spolupráce v trestných veciach a policajnej spolupráce je kľúčové zaistiť súdržnú ochranu osobných údajov fyzických osôb na vysokej úrovni a uľahčiť výmenu osobných údajov medzi príslušnými orgánmi. Na dosiahnutie tohto cieľa musí byť úroveň ochrany práv a slobôd fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií rovnocenná vo všetkých členských štátoch. Účinná ochrana osobných údajov v rámci Únie si vyžaduje posilnenie práv dotknutých osôb a povinností tých, ktorí osobné údaje spracúvajú, no vyžaduje si aj zodpovedajúce právomoci na monitorovanie a zabezpečenie súladu s pravidlami ochrany osobných údajov v členských štátoch.

Smernica umožní orgánom presadzovania práva a justičným orgánom efektívnejšiu a rýchlejšiu vzájomnú spoluprácu. Vede k budovaniu dôvery a zabezpečeniu právnej istoty.

3. PRIPOMIENKY K POZÍCII RADY

V pozícii Rady sa odráža politická dohoda, ku ktorej dospeli Európsky parlament a Rada počas neformálneho trialógu 15. decembra 2015, a ktorú následne schválila Rada 8. apríla 2016.

Komisia túto dohodu podporuje, pretože je v súlade s cieľmi návrhu Komisie.

Dohoda zachováva všeobecný cieľ, ktorým je zaistiť vysokú úroveň ochrany osobných údajov v oblasti policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach a uľahčiť výmenu osobných údajov medzi policajnými a justičnými orgánmi členských štátov, a to uplatňovaním harmonizovaných pravidiel aj v súvislosti s operáciami spracovania údajov na vnútroštátnej úrovni. Dohodou sa zaisťuje aby sa v oblasti policajnej spolupráce a justičnej spolupráce v trestných veciach uplatňovali všeobecné zásady ochrany údajov, a to pri zohľadnení osobitného charakteru týchto oblastí.

Dohodou sa spresňuje vecný rozsah pôsobnosti smernice tým, že sa v nej stanovuje, že účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo výkonu trestných sankcií zahŕňajú „ochranu pred ohrozením verejnej bezpečnosti a predchádzania takémuto ohrozeniu“. V dohode sú do pojmu „príslušné orgány“ zahrnuté aj niektoré súkromné subjekty, táto možnosť je však striktne obmedzená na subjekty, ktoré sú vnútroštátnym právom poverené na účely smernice vykonávať verejnú moc alebo verejné právomoci. Vzhľadom na prax členských štátov zadávať súkromnému sektoru niektoré vymedzené činnosti, ktoré predtým vykonával výlučne štát (napr. súkromne prevádzkované väznice), zavádza takáto možnosť v smernici určitý stupeň flexibility, čo jej umožňuje prispôbiť sa meniacemu sa prostrediu.

V dohode sa takisto stanovujú minimálne harmonizované kritériá a podmienky pre možné obmedzenia všeobecných pravidiel. Ide predovšetkým o právo fyzických osôb byť informovaný v prípadoch, keď policajné a justičné orgány narábajú s ich údajmi alebo k nim majú prístup. Takéto obmedzenia sú potrebné na účinné predchádzanie trestným činom, ich odhaľovanie, vyšetrovanie alebo stíhanie. Stanovujú sa v nej osobitné pravidlá, ktoré budú zohľadňovať osobitný charakter činností v oblasti presadzovania práva vrátane rozlišovania medzi rôznymi kategóriami dotknutých osôb, ktorých práva môžu byť odlišné (napr. svedkovia a podozriví).

Dohoda posilňuje prístup založený na rizikách tým, že sa prevádzkovateľovi stanovuje nová povinnosť vypracovať za určitých okolností posúdenie vplyvu v oblasti ochrany údajov, pričom zachováva povinnosti súvisiace so špecificky navrhnutou a štandardnou ochranou údajov a s určením úradníka pre ochranu údajov.

V dohode sa stanovujú pravidlá pre medzinárodné prenosy do tretích krajín zo strany orgánov, ktoré sú príslušné na účely smernice voči orgánom týchto tretích krajín, pričom sa v nej zároveň stanovuje možnosť prenosu súkromným subjektom s výhradou viacerých osobitných podmienok.

4. ZÁVER

Komisia podporuje výsledky medziinštitucionálnych rokovaní a môže preto súhlasiť s pozíciou Rady v prvom čítaní.